

Commissie Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Concept verslag commissievergadering
Veiligheid, Voldoende en Schoon Water van 1 december 2021

Aanwezig: de dames Kuiper en Leenders (voorzitter), de heren Van Calker, Douwstra (portefeuillehouder), Fonhof, Hofstra en In 't Hout (AB-leden)
de heer Van der Laan, hoofd Veiligheid en Voldoende Water (secretaris)
mevrouw Schrik, bestuurs- en managementassistente (verslag)

Afwezig: de heer Timmer, hoofd Schoon Water

1. Opening

Mevrouw Leenders opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

Geen.

3. Verslag vergadering d.d. 3 november 2021

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag:

Blz. 6, Kwijtscheldingsbeleid, derde alinea van beneden

De heer In 't Hout heeft gevraagd of het bestuur bereid was om de discussie over het kwijtscheldingsbeleid bij de behandeling van de begroting mee te nemen, echter er heeft geen discussie plaatsgevonden.

De heer Douwstra antwoordt dat het kwijtscheldingsbeleid ongewijzigd blijft.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 15 december 2021

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Vaststelling Waterbeheerprogramma 2022 – 2027 inclusief de maatregelen van de Kaderrichtlijn Water

De heer Douwstra geeft een korte mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel.

Het concept van het Waterbeheerprogramma 2022 – 2027 is reeds door het algemeen bestuur vastgesteld. In de basis zijn er geen wijzigingen. Mevrouw Marie Louise Meijer heeft over dit

onderwerp presentaties gegeven en informatie verstrekt tijdens de informerende bijeenkomsten. Deze waren zeer duidelijk. De beantwoording van vragen naar aanleiding van de zienswijzen ligt nu voor en het beschikbaar stellen van een krediet.

De heer Hofstra zegt dat de reactie op de zienswijzen goed weergeeft dat er voorafgaande gebiedsbijeenkomsten zijn geweest en er tijdens deze bijeenkomsten veel informatie is verstrekt. De heer Hofstra heeft verder geen vragen. Deze zijn al beantwoord in voorgaande vergaderingen en de informerende AB-bijeenkomst.

De heer Fonhof zegt dat het voorontwerp van het Waterbeheerprogramma 2022 – 2027 reeds duidelijk is besproken en dat de 22 ingediende zienswijzen goed van commentaar zijn voorzien.

De heer Fonhof zegt naar aanleiding van de begrotingsaspecten op het eerste blad van het bestuursvoorstel het een bijzondere situatie te vinden omdat er nu gevraagd wordt om een krediet beschikbaar te stellen terwijl de begroting voor 2022 al is vastgesteld.

De heer Van der Laan antwoordt dat het gevraagde budget reeds is opgenomen in de begroting inclusief verwerking van de kapitaallasten. Voor het beschikbaar stellen van het budget dient het bestuur altijd nog een besluit te nemen.

De heer Fonhof vraagt of het bestuur de mogelijkheid heeft om het geld niet beschikbaar te stellen.

De heer Van der Laan antwoordt bevestigend.

De heer Van der Laan zegt dat er 3 soorten kredieten in de begroting zijn opgenomen, te weten:

A-kredieten – zijn kredieten waarover reeds een besluit is genomen;

C-kredieten - zijn kredieten waarbij de gelden worden vrijgegeven bij vaststelling van de begroting;

E-kredieten - dient het algemeen bestuur middels een bestuursbesluit vrij te geven. Deze E kredieten zijn wel in de begroting opgenomen onder kapitaallasten maar hiervoor dient er altijd nog een besluit door het algemeen bestuur te worden genomen middels een bestuursvoorstel.

De heer Fonhof vraagt nadere toelichting op de laatste zin van het bestuursvoorstel om van het beschikbare krediet voor het beheerprogramma 2016-2021 € 5.730.000,- te laten vrijvallen.

De heer Van der Laan antwoordt dat dit is opgenomen in de najaarsrapportage. Genoemde investeringen vallen vrij omdat er geen gebruik van wordt gemaakt.

De heer Fonhof maakt zich enigszins zorgen over de toename van de chemische kwaliteit van 18% naar 100% wat niet aan de norm voldoet en vraagt of deze toename wordt veroorzaakt door een nauwkeuriger meting.

Tevens vraagt *De heer Fonhof* zich af of de metingen op dezelfde manier worden uitgevoerd binnen de Europese Unie. Benadelen wij ons niet zelf door zoveel en zo nauwkeurig te meten en is er wel een eerlijk speelveld binnen de Europese Unie.

De heer Douwstra zegt dat het een terechte zorg is van de heer Fonhof. Genoemde problematiek is in Brussel reeds aan de orde gesteld.

De heer Van Calker constateert dat onze waterlichamen niet voldoen aan de waterkwaliteit omdat er waarschijnlijk ook veel meer gemeten kan worden dan 10 jaar geleden.

De heer Douwstra zegt dat de mogelijke bronnen van vervuiling nader worden onderzocht.

Mevrouw Kuiper zegt dat men niet moet schrikken van de hoeveelheid metingen maar dat de resultaten van deze metingen zorgen oproepen.

De heer Van Calker vraagt naar aanleiding van nr. 23 van de zienswijzen of er voldoende kennis is op de herkomst en aanwezigheid van fosfaat.

De heer Van der Laan antwoordt dat er onderzoeken lopen omdat nog niet geheel bekend is wat de oorzaak is van het aanwezige fosfaat.

De heer In 't Hout zegt dat fosfaat een lastige stof is om te bepalen waar het vandaan komt en waardoor het wordt veroorzaakt.

De heer Van der Laan zegt dat onderzoeken en pilots worden afgewacht.

Mevrouw Leenders zegt dat de pilots worden gevolgd en gaat ervanuit dat het algemeen bestuur op de hoogte van het verloop van de pilots wordt gehouden.

De heer In 't Hout vraagt of de metingen op Europees niveau worden gedeeld en vergeleken met overige belanghebbenden.

De heer Van der Laan antwoordt dat er overal normen voor zijn vastgesteld. Ook voor de accreditatie van laboratoria. Er kunnen wel verschillen ontstaan in mengmonsters, maar deze verschillen zijn niet te voorkomen. Laboratoria werken met dezelfde normen. Monsternemers moeten ook geaccrediteerd zijn. De gehele keten is genormeerd volgens ISO, NEN, Europese normeringen enzovoort.

De heer In 't Hout vraagt wat de invloed is van regenwater op het oppervlaktewater en welke vervuiling veroorzaakt wordt door regenwater.

Het antwoord wordt in een kader in het verslag opgenomen.

De bijdrage van neerslag die direct op het water valt, dus geen neerslag die afkomstig is van afstroming van oppervlakken, wordt meegenomen in onze stoffenbalansen. Voor onze lijnvormige KRW-waterlichamen is de bijdrage van stikstof uit neerslag op de totale stikstofvracht naar de waterlichamen beperkt (ordegrootte 1 á 2%). Voor de meren is het nat oppervlak groter en dus de bijdrage van neerslag op de water- en stoffenbalansen groter. Voor het Schildmeer is de zomergemiddelde bijdrage van stikstof uit neerslag ongeveer 9%, voor het Zuidlaardermeer 13%, voor het Hondshalstermeer 18% en voor het Oldambtmeer 68%.

In 2019 en 2020 heeft Hunze en Aa's onderzoek gedaan naar gewasbeschermingsmiddelen in regenwater. De gemeten concentraties waren hoger dan verwacht en vergelijkbaar met gemiddelde concentraties in het oppervlaktewater. De onderzoeksgegevens hebben we gedeeld met andere waterschappen, LTO en onderzoeksinstituten. Vanuit de themagroep Landbouwemissies wordt er een werkgroep opgericht om verder onderzoek te doen naar gewasbeschermingsmiddelen in regenwater, zodat deze emissieroute beter geduid kan worden.

De heer In 't Hout zegt naar aanleiding van nr. 21 van de zienswijzen dat de landbouw veel overlast heeft van de aanwezige ganzen. Deze ganzen zijn moeilijk te bejagen mede als gevolg van de richtlijnen voor bejaging rondom hoofdwatergangen en omdat er bejaagbare en niet bejaagbare soorten ganzen zijn.

De heer In 't Hout vraagt of het niet mogelijk is dat het waterschap in bepaalde gevallen ontheffing verleent voor het bejagen van ganzen rondom de hoofdwatergangen. Er vindt discussie plaats over het wel of niet kunnen bejagen van ganzen in de hoofdwatergangenzones.

De heer In 'Hout vraagt naar aanleiding van nr. 45 van de zienswijzen of de Agrarische Natuurvereniging Oost Groningen (ANOG) dezelfde akkerranden bedoelt als de akkerranden die in de beantwoording zijn opgenomen.

Het antwoord wordt in een kader in het verslag opgenomen.

De akkerranden die de ANOG bedoeld zijn gerealiseerd als blauwe dienst in het huidige Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) en worden ook van daaruit vergoed, waarbij waterschap 25 % van de kosten draagt.

In de beantwoording wordt het nieuwe GLB aangehaald: daarvan is nog onduidelijk hoe de akkerranden gerealiseerd gaan worden: of geheel via de eco-regeling, of gedeeltelijk extra betaling vanuit het ANLb. Het GLB stelt bufferstroken verplicht om in aanmerking te komen voor inkomenssteun; dat zijn dan nog geen akkerranden.

Zolang dit nog niet duidelijk is kunnen wij hier ook geen antwoord op geven. Er zijn nog allerlei opties mogelijk en ook landelijk tasten zowel de waterschappen als de collectieven nog in het duister.

De heer In 't Hout wil naar aanleiding van blz.6 van het bestuursvoorstel met betrekking tot de 7^e nitraat richtlijn de opmerking maken dat zijn fractie ongebouwd een zienswijze heeft ingediend richting Den Haag en het waterschap hierin is meegenomen. Er wordt gepleit voor akkerranden in het totale Veenkoloniaal gebied. Het is bevorderlijk voor de biodiversiteit in ons gebied maar ook ten behoeve van de kwaliteit van onze wateren.

De heer In 't Hout is teleurgesteld dat het waterschap hier niet positief op heeft gereageerd. *Mevrouw Leenders* zegt dat het onderwerp in de vergadering van het algemeen bestuur kan worden ingebracht omdat het een politiek punt betreft.

Mevrouw Kuiper is van mening dat het bestuursvoorstel en de reactienota helder zijn beschreven en vindt het mooi dat er een oproep tot samenwerking wordt gedaan.

Mevrouw Kuiper zegt dat de urgentie van benodigde grondverwerving bij de provincies bekend is en vraagt of er ook daadwerkelijk voortgang in zit.

De heer Douwstra antwoordt dat Prolander is gevraagd om de grondverwerving zo spoedig mogelijk te regelen.

Mevrouw Leenders vraagt wie de boete betaalt als de verplicht uit te voeren maatregelen door het waterschap niet kunnen worden uitgevoerd door toedoen van de provincie.

De heer Douwstra antwoordt dat dit aan de provincie is voorgelegd.

De heer Van Calker vraagt naar aanleiding van zienswijze nr. 24 of er in het kader van kringloop in de landbouw meer onderzoek nodig is ten aanzien van uitspoeling van stikstof.

De heer Douwstra antwoordt dat de reactienota aangeeft dat de pilots worden uitgevoerd in overleg met de sector.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- In te stemmen met de in de reactienota aangegeven afhandeling van de zienswijzen.
- Het waterbeheerprogramma 2022-2027 conform het ontwerp, met inachtneming van de in de reactienota aangegeven aanvullingen en aanpassingen, vast te stellen.
- In te stemmen met de fasering naar de planperiode 2022-2027 van de volgende KRW-maatregelen:
 - Hunze - de Branden: 4 km hermeandering en 3 vispassages;
 - 2 beekbodemverhogingsprojecten in de Drentsche Aa (Zeegserloopje en Taarloose diep);
 - 2,5 km natuurvriendelijke oevers in het Noord-Willemskanaal.
 - De factsheets met doelen en maatregelen van de Kaderrichtlijn Water vast te stellen.
 - Voor het uitvoeren van de KRW-maatregelen van het waterbeheerprogramma kredieten beschikbaar te stellen van in totaal € 29.517.000,-, ten behoeve van:
 1. Natuurvriendelijke oevers € 3.200.000,-
 2. Drentsche Aa € 5.000.000,-
 3. Oldambtmeer € 500.000,-
 4. Hunze € 16.625.000,-
 5. Zuidlaardermeer € 4.192.000,-
 - Deze kredieten in de vorm van een programmakrediet beschikbaar te stellen, waarbij de in het voorstel genoemde afspraken in acht worden genomen.
 - De kosten van de resterende investeringen via een afzonderlijk bestuursvoorstel aan het algemeen bestuur voor te leggen.
 - Van het beschikbare krediet voor het beheerprogramma 2016-2021 € 5.730.000,- te laten vrijvallen.

6. Duurzaamheidsbeleid 2022 – 2027

Mevrouw Kuiper heeft geen vragen over het bestuursvoorstel en is van mening dat het voorgestelde Duurzaamheidsbeleid een mooie basis is om mee verder te gaan.

De heer In 't Hout vindt het een goed stuk maar vraagt of het gebruik van HVO-diesel (CO₂ neutraal) alleen bij het waterschap wordt toegepast of ook bij de leverancier ten behoeve van CO₂-reductie.

De heer Douwstra antwoordt dat er meerdere waterschappen, gemeenten en boeren HVO-diesel gebruiken. Het transport zal waarschijnlijk niet CO₂ neutraal plaatsvinden.

De heer In 't Hout vraagt of de leverancier ook CO₂ neutraal werkt.

De heer Van der Laan antwoordt dat in de gehele keten aandacht is voor duurzaamheid.

De heer In 't Hout roept op om te onderzoeken en te beoordelen of werken goedkoper uitgevoerd kunnen worden. De plannen zoals die worden uitgevoerd zijn in theorie en praktijk vaak niet in overeenstemming.

De heer In 't Hout noemt ook de aanleg van de tuin bij het waterschapshuis wat veel geld heeft gekost. Spreker is van mening dat er ook een natuurvriendelijk mengsel had kunnen worden gebruikt. Men had dan ook geen onderhoudskosten.

Mevrouw Leenders vraagt om een voorstel te doen om dergelijke suggesties een plaats te geven. Mogelijk via een ideeën-bus.

De heer Van der Laan zegt dat de heer In 't Hout altijd de betreffende afdeling kan benaderen bij vragen of ideeën voor werken in het veld.

De heer Fonhof sluit zich aan bij de opmerking van de heer In 't Hout en is van mening dat het waterschap veel doet voor de buitenwereld wat veel geld kost. Beeldvorming van het waterschap is zeer overdadig en luxe. Als voorbeeld worden genoemd de zonneroos en de aanleg van de tuin.

De heer Fonhof stoort zich aan deze luxe uitstraling.

Mevrouw Kuiper is van mening dat de bakens moeilijk zijn te bepalen, het is een complex geheel. Er is verschil in inzicht wat een goede ecologische tuin is. De balans dient gevonden te worden tussen het visitekaartje en de biodiversiteit. Het is een ingewikkelde discussie om te beoordelen wat nu echt duurzaam is. De tuin is toch aangelegd om de biodiversiteit te stimuleren en de aanleg van de tuin bevordert de duurzaamheid in de directe omgeving.

De heer Van Calker deelt de mening van de heer Fonhof.

De heer Van Calker zegt dat het kantoor en het laboratorium een goed energielabel hebben en vraagt of de status van de energielabel van de overige gebouwen van het waterschap ook bekend is.

De heer Van der Laan antwoordt dat het gebouw te Veele binnenkort wordt aangepast. Voor de overige gebouwen wordt onderzoek gedaan.

De heer Van Calker vraagt of het waterschap onderzoek doet naar het plaatsen van zonnepanelen op water.

De heer Douwstra antwoordt dat bij een plas te Nieuweschans een pilot wordt uitgevoerd met het plaatsen van zonnepanelen op water. Het algemeen bestuur is hierover reeds geïnformeerd.

De heer Hofstra zegt dat het plaatsen van zonnepanelen op water niet gewenst is in noodbergingsgebieden.

De heer Fonhof heeft geen vragen ten aanzien van het Duurzaamheidsbeleid 2022 – 2027.

De heer Hofstra zegt dat er kortgeleden een duidelijke presentatie is geweest over het Duurzaamheidsbeleid 2022 – 2027.

Mevrouw Leenders vraagt in hoeverre het geborgd is dat het duurzaamheidsbeleid wordt uitgevoerd na de verkiezingen.

De heer Douwstra antwoordt dat het beleid voor de komende 6 jaren nu wordt vastgesteld. De uitvoering van eventuele aanvullende budgetten wordt door het dan zittend bestuur bepaald.

Mevrouw Leenders vindt het gewenst dat het vastgestelde duurzaamheidsbeleid wordt uitgevoerd ook na de lopende bestuursperiode.

De heer Fonhof zegt dat een bestuursperiode 4 jaar is en dat de planning van het beleid langer doorloopt maar dat een zittend bestuur kan wijzigingen in het beleid. Het is 4 jaar regeren door een zittend bestuur. Het is gewenst en het streven om het vastgesteld beleid in te plannen in het totaal. Dit is over het algemeen ook gebruikelijk.

De heer In 't Hout zegt dat er ook een opgave voor het waterschap ligt.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om het Duurzaamheidsbeleid 2022-2027 vast te stellen.

7. Rondvraag

De heer Van Calker zegt dat hij ziet dat mensen de afgevallen bladeren in het water blazen met de bladblazer en vraagt of het waterschap hier iets tegen kan doen.

Mogelijk dat er via communicatie aandacht aan geschonken kan worden.

Mevrouw Kuiper merkt op dat er niet bij alle mensen over wordt nagedacht. Het is een gewoonte om de bladeren te verwijderen. Mogelijk dat er bekendheid aan het belang van dode bladeren gegeven kan worden door onze afdeling communicatie.

8. Sluiting

Mevrouw Leenders bedankt eenieder voor diens inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 26 januari 2022.

Jan van der Laan,
secretaris

Joke Leenders,
voorzitter